

ZRAČNI NAPADI NA ITALIJO

Po dolgem poletu iz Anglije so angleški letalci bombardirali Milan in Turin

Angleški letalci so v torek ponoči in včeraj zjutraj bombardirali dve največji italijanski tovarni za aeroplan in dve nemški ter 14 nemških letališč. Po poročilih letalcev je bila povsod povzročena velika škoda.

Angleški aeroplani so morali preleteti 1600 milj iz Anglije čez Francijo in Alpe in zopet nazaj, da so bombardirali Capronijevo tovarno v Milanu in Fiat tovarno v Turinu. — Ravno tako so tudi bombardirali veliki industrijski mesti Alessandria in Tortona. Ob istem času pa so drugi aeroplani bombardirali Junkerjeve tovarne v Dessau in Bernburgu ter razna letališča na Holandskem, v Belgiji in Franciji ter celo v Magdeburgu na Bavarskem. V Turinu in Milanu je bilo ubitih 22 ljudi, ranjenih pa 52.

Kot pravi angleško zračno ministrstvo, se iz teh napadov ni vrnil samo en aeroplan. Ravno tako se tud en aeroplan ni vrnil iz napada v Italiji.

Nemci so poslali padalce v Anglijo

Angleške oblasti so včeraj našle okoli 50 padal na Škotskem in v srednji Angliji, o padalcih pa ni nobenega sledu. Nek farmer je na svoji zemlji našel več padal, toda rekel je, da ni videl nobenega padalca.

Na Škotskem so našli 17 padal, 9 padal pa po drugih krajih severne Anglije.

United Press pa poroča iz Berlina, da so bili poslani v Anglijo "samomorilni oddelki" padalcev, da bi prizadeli čim večjo škodo raznim industrijam.

Včeraj so se zopet nadaljevali zračni boji nad angleškim obrežjem. Angleško zračno ministrstvo je proti večeru naznanilo, da je bilo izstreljenih 26 nemških aeroplanov in samo štirje angleški. Nemci pa pravijo, da je bilo uničenih 24 angleških aeroplanov, nemških pa pet.

Plesanje v Nemčiji prepovedano

Inozemskim časnikarjem je bilo sporočeno, da je po cel. Nemčiji ples zopet prepovedan, kakor je bil prepovedan ves čas od pričetka vojne do kapitulacije Francije. Od tedaj je bilo zopet dovoljeno plesati po dva večera na teden. To dovoljenje je bilo izdano, da so imeli vojaki priložnost razveseliti se, ko so prišli na dopust s fronte.

Ker pa je sedaj ples zopet prepovedan, je mogoče sklepati, da je konec vojaških dopustov in da se bodo kmalu pričeli veliki boji.

Debata brez konca in kraja

Senator Wheeler je radoveden, kam se bo odpravila ameriška armada, senator Burke pa dokazuje, da bi bilo prepozno začeti z vezbanjem, ko bi bila dežela že v vojni.

Armadni poveljniki so že sestavili načrte, da bodo imeli jeseni 900 tisoč vojakov. Ker se je pa debata glede obvezne vojaške službe tako zavlekla, ter je sploh vprašanje, če bo tozadevna predloga sprejeta v svoji prvotni obliki, bodo morali vojaški poveljniki načrte zavreči in druge sestaviti. Zelo značilen govor je imel znan demokrati, sen. Wheeler iz Montane. Rekel je, da bo predloga "zadnjemu demokratu, ki še živi, prerezala gola nace."

Wheeler je rekel, da dežel ne preti noben napad, da se vlada poslužuje splošne napačnosti in skuša obestiti dežel obvezno vojaško službo ter da je mogoče dobiti toliko prostovoljcev kolikor jih je za silo potrebnih.

Wheeler je hotel vedeti, kam nameravajo vojni tajnik Stimson in njegovi tovariši poslati armado ter dostaviti. — Mogoče pa nameravajo ti gospodje napasti Mehiko ali kakšen del Južne Amerike, vse v imenu obrambe naše dežele.

Demokratski senator Burke iz Nebraska je dokazoval, da sistem prostovoljcev prepočasno napreduje ter ne odgovarja časovnim potrebam.

— Naša dežela nikakor ne sme čakati vojne, — je vzkliknil. — Kaj bi se zgodilo, če bi bili v vojni, še predno bi bili naši državljani vojaško izvežebani?

Pred zborničnim vojaškim odsekom je priporočal col. Rutherford, ki vodi nakupe za vojni urad, naj bi imel predsednik v interesu narodne obrambe pravico rekvirirati stroje, na katerih je velik embargo.

Arthur B. Purvis, načelnik angleške nakupne komisije, je sporočil, da bodo začele Združene države s prihodnjo jesenjo pošiljati Angliji vsak mesec od 100 do 1400 letal. Več aeroplanov ne more Amerika producirati za izvoz. Anglija bi rada imela že po 1. januarju vsak mesec najmanj 3000 letal.

Vesti od vsepovsod

Novo razstreljivo

Dr. Robert K. Millikan, voditelj tehnološkega inštituta v Pasadena, Cal., je najel v tankajšnji bližini veliko zemljišče, na katerem bo delal poskuse z novim razstreljivom, ki bo armadi in mornarici zelo dobrodošel. Podrobnosti svoje iznajdbe še ni pojasnil, pač pa omenil, da bodo že prvi poskusi prepričali vse strokovnjake o njeni važnosti.

Millikan upa, da mu bo dala zvezna vlada potrebna sredstva za zgradnjo laboratorija.

Rekordna registracija v Californiji

Za primarne volitve, ki se bodo vršile dne 27. avgusta v Californiji, se je registriralo 3 milijone 782 tisoč 705 volilcev. To je v Californiji rekordna registracija.

Chamberlain bo kmalu odstopil

V Stockholm so dospela iz Londona poročila, da se v angleškem glavnem mestu splošno govori o skorajšnjem izstopu Neville Chamberlaina iz angleškega vojnega kabineta.

Gozdni požar v Californiji

Na obronku Santa Inez pogorja pri Santa Barbara v Californiji je izbruhnil gozdni požar, ki je najhujši v zadnjih desetih letih.

Dozdaj je uničil že 34 poletnih bivališč in dva tisoč akrov gozda.

Na Angel Island pri San Francisco je zgorelo dvonadstropno poslopje, v katerem se je nahajala nasčrtniška ozlast.

Ogenj je nastal vsled kratkega stika. Povzročena škoda znaša 50 tisoč dolarjev. Uničenih je bilo dosti listin, ki jih ne bo mogoče nadomestiti.

Čedalje manj ameriških diplomatov v Evropi

V Evropi je čedalje manj ameriških diplomatskih zastopnikov. Le štirje ameriški poslaniki so v glavnih mestih ostri Atlantika. Eden med njimi je Joseph Kennedy v Londonu.

Ameriške interese v Nemčiji in Franciji zastopajo poslaški uradniki. Poslanik William Phillips je zapustil svoje mesto v Rimu ter dospel na počitnice v Združene države. Za vzrok bo navedel slabo zdravje. Nedavno se je moral podvreči nevarni operaciji na črevesju.

Delavske vesti:

Ali je dovolj izvežbanih delavcev?

Razprave o narodni obrambi so precej meglene, in zdise, da si posebno glede izvežbanih delavcev ni nihče na jasnem.

Delavska tajnica Miss Perkins in predsednik Ameriške delavske federacije, William Green, sta pred kratkim izjavila, da izvežbanih delavcev ne primanjkuje.

Mednarodna zveza masinstov, spadajoča k AFL, pravi, da ima na razpolago dvestotisoč izvežbanih delavcev. "Razne skupine in trgovski interesi se pritožujejo, da manjka izvežbanih delavcev," pravi Zveza, "kar pa nikakor ni res."

Narodna zveza izdelovalcev (National Association of Manufacturers) pravi, da v raznih poklikih, ki so bistvenega pomena za narodno obrambo, manjka izvežbanih delavcev, pa je mnenja, da se bo dalo temu kmalu odpraviti.

Broklynska ladjedelnica že nad leto dni išče s časopisnimi oglasi gotove vrste delavcev, pa jih še do danes ni dovolj dobila.

Mesto Springfield v Massachusetts je dalo na razpolago svojo industrijsko visoko šolo za vežbanje mladih ljudi v gotovih za narodno obrambo potrebnih poklikih. Isto se je tudi zgodilo v mesto New Yorku, ki ima več najbolj modernih opremljenih šol, ki učijo mladeniču v raznih strokah.

CIO unija Electrical, Radio and Machine Workers of America ima 50,000 povsem izvežbanih delavcev.

Fordovi delavci izdelajo vsak dan 6200 kar in truckov. Ti ljudje so popolnoma izvežbani, kajti svoje delo vrše že dolgo vrsto let.

V ladjedelnicah, v tovarnah za municijo in letala je pa drugače, kajti v normalnem ozidromu mirnem času je delavnost v teh napravah skrajno omejena. In ravno v teh strokah potrebujejo sedaj izvežbane delavce.

Leta 1938 so izdelali v Ameriki 2698 letal. Predsednik F. D. Roosevelt je predlagal, naj bi jih izdelali na leto petdeset tisoč. Predsednikov predlog bo mogoče vdejeviti edino v slučaju, če bo imela letalska industrija dovolj izvežbanih delavcev na razpolago.

Munijske tovarne bodo potrebovale vedno več delavcev, ker je vlada dala na razpolago velika posojila, da se gotove sedaj obratujejo tovarne povečajo in da se nove sezidajo v notranjosti dežele.

Leta 1937 so munijske tovarne predelale dvatisoč ton jekla in železa. Ako pomislimo, da je za en sam 16. ineni izstrelak potrebna najmanj

Politična kampanja

Jackson svari demokrate

Ko se je zvedelo, da nameravajo izdati jeseni demokratsko spominsko knjigo, ki bi jo prodajal državne in okrajne demokratske organizacije, da bi z dobičkom povečale kampanjski sklad, se je oglašil generalni zvezni pravdnik Jackson ter rekel, da po njegovem mnenju državne postav ne morejo dovoliti nekaj, kar prepušča zvezna postava.

Jacksonova izjava se glasi: — Opozorjen sem bil na izjavo Olivera B. Quayle-a, blagajnika demokratskega narodnega odbora, glede Spominske knjige, ki jo namerava izdati demokratska stranka ter jo izročiti državnim in okrajnim organizacijam v razpečavo. Baje je rekel: — Cena 25 centov je označena na ovoj, da državne in krajevne organizacije, ki jim postavne prodajo take knjige dovoljujejo, ne bodo zahtevale zanjo več kot 25 centov.

— Ker bi se dalo to izjavo tako tolmačiti, da državne postav neka dovoljujejo, kar prepušča zvezna postava, moram povedati, da justični department ni tega mnenja.

Hatchev komentar

Demokratski senator Hatch iz New Mexico je izjavil, da bi demokratski narodni odbor s prodajo Spominske knjige prekršil Hatchevo postavo.

Pred sprejemom postav je bila prodaja oglasov za Spominsko knjigo dovoljena, dočim bi prodaja oglasov za Spominsko knjigo prekršila Hatchevo postavo.

Pred sprejemom postav je bila prodaja oglasov za Spominsko knjigo dovoljena, dočim bi prodaja oglasov za Spominsko knjigo prekršila Hatchevo postavo.

ena tona železa, si lahko predstavljamo, ko se bo morala produkcijska povečati.

Delavske organizacije pravijo, da je dovolj izvežbanih delavcev, dočim zatrjujejo kapitalisti, da jih ni.

— Vse to je le pesek v oči, — zartjujejo delavski voditelji. — Kapitalisti skušajo pod pretvezo, da manjka izvežbanih delavcev, izobraziti in izvežbati v šolah ogromno število mladih ljudi, katerim bi plačevali po petnajst dolarjev na teden, dočim bi bili uniški delavci na cesti. Vse govornice, da je pomanjkanje izvežbanih delavcev glavna ovira delavskega programa, so neutemeljene. Te novice širijo kapitalisti zato, da bi podaljšali delovni čas, uničili delavske standarde in znižali plače.

Nekateri tudi pravijo: — Pri izvrševanju narodno-obrambnega programa nas ne smejo ovirati štrajki.

Če bi bili štrajki prepovedani, bi bil to najhujši udarec za ameriško organizirano delavstvo, ker bi bilo s tem, po zatrdilu delavskih voditeljev, odvzeto delavcem najuspešnejše orožje. To se skorogotovo ne bo zgodilo.

S skrajšanjem delovnega časa ne bo nič. Delovni čas, že vsaj v nekaterih industrijah, bo bržkone podaljšan, ne pa skrajšan.

minsko knjigo dovoljena, dočim bi prodaja knjige ne bila v soglasju s postavo.

Flynnova izjava

Edward J. Flynn, novi predsednik demokratskega narodnega odbora, je izjavil, da demokratska stranka ni nikdar imela namena prodajati Spominske knjige. Knjiga bo brezplačno razdeljena med 100 tisoč demokratskih govornikov in sodelavcev.

Republikanski kandidat Willkie je rekel, da bo kazensko zasledoval vse tiste, ki so dali v Spominsko knjigo oglase, če bo izvoljen.

— Tisti "če", — je dejal Flynn, — bo delal Willkieju še velike preglavice.

"Demokratje za Willkieja"

V New Yorku je bila ustanovljena organizacija z imenom "Demokratje za Willkieja". Načelnjaka ji dva bivša Rooseveltova uradnika—John W. Hanes, bivši podtajnik v zakladniškem uradu, in Lewis W. Douglas, bivši proračunski ravnatelj.

Organizaciji se je pridružil tudi najmlajši predsednik vseučilišča v deželi, 30letni Alan Valentine, predsednik Rochester univerze.

Townsendov načrt

Dr. Francis E. Townsend je rekel, da se z njegovim penzijskim načrtom strinjata republikanski podpredsedniški kandidat, senator McNary iz Oregona, in predsednik republikanskega narodnega odbora, kongresnik Martin iz Massachusettsa.

Dr. Townsend bo pozval svoje pristaje, naj glasujejo za kandidate tiste stranke, ki se strinjajo z njegovim načrtom.

Nemiri v Albaniji

Iz Beograda prihaja poročila, ki pravi, da so tri transportne ladje pripeljele čez Otrantsko morsko ožino italjanske vojske v Drač, da zažene albansko vstajo. Poročila o albanški vstaji prihajajo v Jugoslavijo iz Podgorice in pravijo, da albanški uporniki ne prestando napadajo italjanske vojske. Posebno plemo Mirditov napada Italijane v okrajih južno od Skadra.

Albanci so se pričeli upirati, ker so jih italjanske oblasti klicale pod zastavo in ker so jim zaplenile živino. Mirditi, ki žive visoko v gorah, so se dvignili kot en mož. Živino so odgnali v gozdove ter zapustili vasi, kjer so ostali samo stari ljudje in otroci.

Neko poročilo, ki pa ni bilo potrjeno, celo pravi, da sta odšla v tabor Mirditov dva visoka italjanska častnika, da

POSLEDICA HURIKANA

Iz Savannah v državi Georgiji poročajo, da je hurikan, ki je divjal v nedeljo, zahteval najmanj 25 človeških žrtev. Najbolj so bili prizadeti majhni otoki ob Južni Carolini in Georgiji. S kakšnih desetih otokov se dozdaj ni nobenega sledu.

Najmanj dva tisoč oseb je brez strehe. Hurikan je divjal v širokem pasu med Savannah, Ga., ter med Georgetownom, S. C. Vihar je divjal z naglico sto milj na uro.

Ko je pri Clowley, La., upadla voda, so našli v blatu pet trupel, ki jih zaenkrat še niso mogli identificirati. V bližnjih mestih in vaseh je več tisoč beguncev, ki so izgubili streho in vse, kar so imeli. Ob cestah leži vse polno mrtve govedi in konj, psov in mačk. Neka kompanija je darovala precejšnjo množino surovega olja, s katerim mrtve živali polivajo in sežigajo.

"Peta kolona" na Filipinih

General major George Grunert, vrhovni poveljnik ameriških vojakov na Filipinskem otočju, je posvaril Filipinsko prebivalstvo pred delovanjem "pete kolone". Govoril je o priliki 42. obletnice zasedbe Filipinov in dejal med drugim: — Ne smete misliti, da je moj namen pripovedovati vam, kako smo varni. Nikar se ne vda-jamo preveliki brezskrbnosti. Sovražniki imamo izven dežele, pa tudi okoli nas in med nami jih je dosti.

Koga je mislil Grunert s temi besedami, ni znano, toda zdi se, da Japonce, ki jih je dosti na Filipinih.

Hoovrova in Landonova pomoč

Zdi se, da si je republikanski predsedniški kandidat W. L. Willkie zamislil v volilni kampanji pomoč bivšega predsednika Hooverja in svoječasne ga predsedniškega kandidata Landonu. Te dni ga bosta obiskala v Colorado Springs, Colo., ter se odmenila z njim o vseh podrobnostih.

Zdi se, da bo Hoover agitiral zanj na Zapadu, Landon pa po državah Srednjega Zapada.

se pogajata z albanskimi polglavarji, pa sta bila vstreljena. To vstaja pa celo Italijani zanikajo. Pri vsem tem pa je bilo v gore proti Mirditom poslanih 12,000 italjanskih vojakov. Mirditov je okoli 4000 in so oboroženi s puškami, strojnimi in imajo tudi nekaj gor-skih topov.

Do prvega spopada je prišlo prejšnji četrtek na cesti med Matijem in Liješijem. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih. Za kazen za ta upor so Italijani požgali vasi Skaramba, Oroš in še neko drugo vas.

Poročilo pravi, da so imeli Italijani mrtvih najmanj 90 mož, med katerimi je bilo šest častnikov. Tudi Albanci so imeli mnogo mrtvih.

Albanci v Jugoslaviji so skušali upornikom poslati živž, toda jugoslovanske oblasti v Dajakovo so to namero preprečile.

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lupeha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Sundays and holidays. —
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

“GLAS NARODA” IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ
IN PRAZNIKOV

“GLAS NARODA” 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI
LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ pla-
čano naročnino. Časopis mora odgovorjati po-
trebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je
namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

GESTAPO V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

“Gestapo” se imenuje nemška tajna policija. Ime je
zloženka iz prvih zlogov uradnega naziva “Ge (heime) Sta (ats)
Po (lizei)”, kar bi se reklo po naše “tajna državna policija.”

Prvotno je bila “Gestapo” poverjena služna vloga kot
jo vršita naprimer angleški Scotland Yard ali pa ameriški
FBI (Federal Bureau of Investigation), ki je pridelen ju-
stičnemu departamentu. Sešoma se je pa “gestapo” oddaljil
od svojega cilja. Zdaj je njena izključna naloga vršiti izvid-
niško in ovadusko službo. Tistemu, ki ga označi “gestapo” za
sumljence, so ure v svobodi štete. Ovadba zadostuje, in ji le
redkokdaj sledi proces.

Hitler ima svoje ovaduhe, člane “gestapa” razstresene
po vsem svetu. Vse kaže, da jih je tudi v Združenih državah
precej.

Te dni je objavil newyorški dnevnik “Daily News”, da
je newyorška firma “Deutsches Handels und Wirtschafts-
dienst” pravzaprav glavni stan nemške “gestapo”. Firma
se izdaja za potniško agenturo in razpošiljalnico denarja, v
resnici je pa to le krinka.

Pred uradom te firme je dne 20. junija eksplodirala
bomba. Rečeno je bilo, da je bila bomba namenjena pravza-
prav nemškemu konzulatu, čigar uradi so v gornjem nad-
stropju istega poslojpa. Devet oseb je bilo poškodovanih.

Agentje ameriškega justičnega departamenta so pa ne-
kaj drugega domnevali, in te domneve je potrdil tudi dr. Paul
Schwartz, ki je bil štiri leta nemški generalni konzul, pa je
odstopil, ker se mu je pristudilo Hitlerjevo divjanje.

Schwartz je zasljal pomožni zvozni generalni pravd-
nik Matthias Correa, in zvedelo se je sledeče:

— Z atentatom dne 20. junija je bilo končano tri le-
ta trajajoče sovraštvo med sedanjim nemškim generalnim
konzulom dr. Borchersom in uradniki “gestapa” v potniški
agenciji.

Konzulat, ki je pod vodstvom nemškega vnanjega mi-
nistra, ni bil nič kaj zadovoljen z nasilnim metodami nemških
agentov. “Potniška pisarna” je imela najprej svoje prosto-
re v stem nadstropju kakor konzulat. Dr. Borchersu se je po-
srečilo firmo pregnati iz nadstropja, toda firma je zarentala
prostore nadstropje nižje. Sovraštvo se je nadaljevala in je
bilo šele z atentatom končano.

Koliko je nemških agentov v tej deželi, se ne ve, ve
se pa, da vrše svoje delo povsem sistematično.

Nedavno se je vršila v Washingtonu konferenca gover-
nerjev ameriških držav in pri tisti priliki so sestavili načrte,
kako bi se dalo uspešno nastopiti proti delovanju “pete ko-
lone” v Ameriki.

Upati je, da se bodo načrti obnesli, obenem je pa obza-
lovati, da ni bilo že prej take konference. Ameriški narod se
seveda ni zavedal nevarnosti in se je pomilovalno smejal
vsem svarilom.

Napram nemškim agentom so bili Amerikanci do zadnje-
ga brezbržni, kot se je Amerika tudi šele ob poldvanajsti uri
zavedla nevarnosti, ki ji utegne pretiti od zmagovite Nemčie,
in je takorekoč šele v zadnjem trenutku sestavila obram-
bni program.

“German American Bund” ni imel sreče s svojimi vo-
ditelji. Njegov načelnik Fritz Kuhn je zaprt v Sing Singu,
njegovi pajdaši so se pa razkropili na vse štiri vetrove.

Toda “bund” ni ponehal s svojim delovanjem. Dne 18.
avgusta se bo čaje vršilo v “bundovi” kempi v Andover,
N. J., važno zborovanje. Navzoči bodo poleg Hitlerjevih pri-
stašev tudi Klukluksklanci. Sovraštvo napram Židom je po-
bratilo ti dve organizaciji.

So pa še druge nemške organizacije, ki naprimer pro-
testirajo proti angleški “peti koloni” v tej deželi, seveda za-
to, da bi s temi protesti prikriale svoje cilje in svojo delav-
nost. Z opozarjanjem na angleško “peto kolono” skušajo od-
vrniti od sebe sum.

Upati je, da bo načrt, ki so ga uveljavili gubernjerji
ameriških držav na svoji konferenci, napravil enkrat za vselej
konec skrajno drznemu delovanju tujezemskih agentov.

OGLASUJTE V “GLAS NARODA”

Jožetovo pismo iz Most

Kot vesten kronist, prinaša
“Glas Naroda” pomembne no-
vice vsega sveta. Ker je pa v
zadnjih časih radi vojne poštna
zveza z Združenimi državami
skoro docela prekinjena, ali pa
ker se pošila pošta iz Jugo-
slavije preko Vladivostoka,
jako zakasnjena, je težko dobi-
vati novice iz stare domovine
in jih priobčevati v “Glasu Na-
roda.”

Bil sem zadnji teden zope-
enkrat v Domžalah. Prijazni
trg privabi skoro vsak dan
množico občanov, ki ga divi
pogled na lepe Kamniške pla-
nine. Stari Amerikanci uživa-
jo mirno sad svojih rok, ki so
ga pridobili v Ameriki. Tol-
majner Tone Pavlič obdeluje
pridno svoja polja, skoro docel-
a se je odpovedal pijaci in po-
mislite, zalotil sem ga v Habja-
novi gostilni v kuhinji, ko je
imel pred seboj skodelico čaja.
Ne morem pa trditi, ali je bil
čaj z rumom, ali rum s čajem.
Pred svojo hišo ima majhen vrt
z najkrajšimi, raznobirnimi
georginami, ki jih vsak mimo-
došlec občuduje. Dempsey ho-
di s svojo bisago po bližnjih
vasih, “foter” Grašek, ki je že
86 let star, živi bedno življenje
in se priporoča svojim otrokom
v Ameriki, ki so dobro prekriti-
ljeni, za podporo, ki jo nujno
potrebuje. Gospa Kristina Ob-
kireher, roj. Ladstaeter živi
srečno s svojim možem, ki je
Tirolec, a fini človek. Naj-
večje veselje jima dela mala
hčerkica Herta. Pozdravlja
vse znanee in sorodnike v New
Yorku. Sreča sem tudi Ivana
Giovanellija in njegovo sopro-
go, ki je sestra Miss Helene
Kapla. Tudi onadva pozdrav-
ljata družine Mr. Frank Gio-
vanellija, Mr. Lovrenca Giova-
nellija in Mr. Mike Pirnava.

Prijatelj Riedl se udeležuje
na godbenem polju in je dove-
del domžalsko godbo na pre-
dešnjo višino. Žal pa Dom-
žalčani ne upoštevajo tega dru-
štva tako, kakor zasluži. So
ljudje, ki ji celo nasprotujejo.
Na mesto da bi društvo podpi-
rali, ustanovljajo različna
manjša godbena društva in ta-
ko se krati cepijo.

Pred kratkim je umrl v Dam-
žalah Janez Podboršek, znan v
New Yorku kot “strie”, zapu-
stivši soprogo Ivano, roj. Kvas
in sina Petra Podboršeka, več-
tigoveca z vinom. Bil je blag
človek, ki ga je vse ljubilo in
poštovalo.

Pred tremi meseci je umrl na
Vrhniku ugleden posestnik Ja-
kob Kunstelj, oče soproge na-
šega prijatelja Jožeta Zelenece,
Northbrook, Ill. Moje sožalje.

Dne 20. julija je umrl tragič-
ne smrti mojster Jože Gašper-
lin. 55-letni kleparski mojster
je izgubil pri delu na strehi So-
kolskega doma v Domžalah
ravnoležje in omahnil v globo-
čino. Padel je kakšnih 20 m
globoko na kamnito stopnišče
pred vhodom v dom in obžal-
z razbito glavo.

Domžalški orožniki so are-
tirali Avgusta Ručmana, ki je
živel v Šumberku kakor raz-
bojnik. Avgust Ručman, po
domače Pintarjev, je znani po-
tepuh, ki je bil strah domžalske
okolice. Vlomilec je okradel
Domžnika Čerarija in več dru-
gih Domžalčanov za različne
predmete.

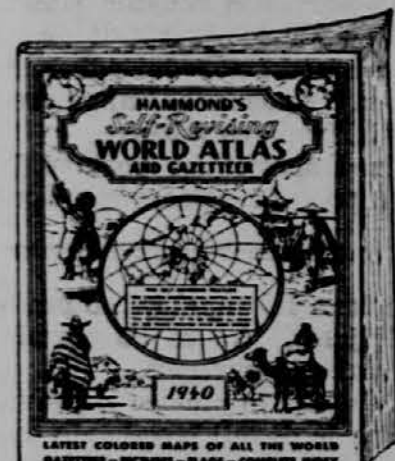
Kljub miru vendarle čutimo,
da leži nad nam imračna sen-
ca vojni strahot, ki divjajo
okoli po svetu. Uvedeni so na
teden tri brezmesni dnevi in si-
cer sredi, četrtek in petek, ob
katerih mecarji ne smejo pro-
dajata govedine, teletine in svin-
jine. Seyeda se ob teh dnevih
ne sme servirati v restavrantih
in gostilnah imenovano meso,
pač pa lahko perutnina, janjetina,
kozički in drobovina. Ra-
di velikega izvoza so narasle
cene vseh potrebščin, ki jih na-
vajo razni, še od svetovne
vojne preiskuseni verizniki, a
jim država gleda budno na pr-
ste.

Dne 3. julija je divjala huda
nevihta nad Domžalami, stre-
la je udarjala. Treščilo je v
skladišče Bonačeve papirne to-
varne na Količevem pri Dom-
žalah. Izbruhnil je strahovit
požar, ki je uničil skladišča in
velikansko množino raznega
materiala. Škodo cenijo samo
na prvi pogled nad en milijon
dinarjev. — Pozdravi!

Joža.

IMATE ŽE TA PRI- ROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu
čitatelju dnevnih vesti potreben
ta priročni ATLAS, ki ga pošlje-
mo našim naročnikom po najnižji
ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev

48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih
držav in 9 zemljevidov Zdr.
držav in zastav vodilnih drž-
tav;
45 svetovnih slik popolnoma o-
značenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel
svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MEJE
NEMČIJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV AL-
BANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVA-
ŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakah po 3
oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI
SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite s atlasom
in ko ga izpolnite in pošljete k
izdajatelju zemljevida, vam daje
pravico, da dobite dodatne zemlje-
vide s novimi mejami vojskujo-
čih se držav, kakor bodo preme-
njene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
“GLAS NARODA”
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA
KNJIGA
Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC
PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

PESMARICA

“Glasbene Matice”

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo-
venskih pesmi za moški
zbor. Pesmarica vsebuje
103 pesmi. — Dobite jo v
Knjigarni Slovenic Pub-
lishing Co., 216 W. 18th
Street, New York, N. Y.

DVOJNA POROKA.

Iz Little Falls, N. Y., poro-
čajo: — Prejšnjo nedeljo sta
stopila v zakonski stan dva
brata, tukajšnja domaćina.
Mr. Johnny in Mr. Frank
Finkšt. Prvi je vzel nevesto iz
domačega kraja, drugi je pa
šel ponjo v bližnji Fly Creek
ter se poročil z Mrs. Pavlo La-
cijan, znano slovensko farne-
rico. Vesela svadba je bila na
domu Mrs. Lacijan. — Česti-
tamo!

Poročevalec.

Italija ogroža Grško

Neko poročilo, ki prihaja iz
zanesljivega vira, pravi, da je
grška vlada odklonila “nasvet”
držav v očišču, da bi se Grška
odpovedala angleškemu jam-
stvu za neodvisnost in nedo-
takljivost zemlje.

Poročilo pravi, da je minist-
ski predsednik general Ioanes
Metaxas prejel ta “nasvet”
od italjanskega poslanika na
skupnem sestanku z nemškim
poslanikom, da pa je takoj od-
ločno odgovoril “ne”.

Italjansko čahopisje je zelo
ostro proti Grški, za tem pi-
sanjem pa tiči še nekaj druge-
ga, namreč namera Italije, da
pokliče v Rim Metaxasa in ju-
goslovanskega ministrskega
glavo nosila po vasi.

Jugoslavija bo morala od-
stopiti Italiji Dalmacijo, ki sta
jo ji obljubili Anglija in Fran-
cija za plačilo, da je v svetov-
ni vojni stopila na stran za-
veznikov. Toda ta načrt je
preprečil predsednik Wilson.

Grška bo morala odstopiti
Janino z okolice, ker je po za-
trdilu italjanskega časopisja
bistven del Albanije.

Grška bo morala Bolgarski
dovoliti izhod na Egejsko mor-
je, kar Bolgarska zahteva že
izza svetovne vojne.

Bolgarska bi s tem odrezala

Peter Zgaga

KAJ JE NACIZEM PODJARMLENEMU NARODU

Mir, ki je sledil svetovni voj-
ni, ni bil dovršen in popoln
mir, navzlic temu so pa evrop-
ski narodi nekako životalili,
nekateri bolje, nekateri slab-
še.

Ker sta jim zavist in prere-
kanje v krvi, je bilo od časa
do časa slišati izraze nezado-
voljstva ter razne utemeljene
in neutemeljene očitke.

Zaradi mej so se prekljali,
ki jih versailška mirovna po-
godba res ni pravično uredila;
zaradi trgovine in carinskih
odredb so si bili v lasih. Sem-
patam so pa tudi z orožjem za-
rožljali in je tudi kakšen strel
padel, v splošnem je pa življe-
nje mirno potekalo.

V tem miru se je pa kotila

Zgodovina človeštva je šla
mimo mnogih vislic, mimo u-
smrčenj nedolžnih, mimo gro-
bov neštetihi mučnikov. Vse to
se pa ne da primerjati s trplje-
njem podjarmljenih narodov.

Nacizem! — Vsak dan in vsa-
ko uro se v podjarmljenem o-
zemlju vrše nezasišni zločini.
Tako dolga in nepregledna vr-
sta zločinov, da je vest sveta
vsled neštetihi katastrof seda-
njega časa pretrujena, da bi
mogla izreči obtožbo.

Nacizem! — Kje naj bi bil
začetek naštevanja, ko danes
nova sramota zatemi večraj-
šnji zločin. Mimo koncentracij-
skega taborišča gre človek in
opazi v prahu košček papirja,
na katerem je s tresočo roko
zapisano: — Pomagajte! Po-
magajte! Strašno trpim!

Nacizem! — To je zgodovina
poljskega katoliškega duhov-
nika Szareka, kateremu je na-
cijski divjak stlačil steklo na-
očnikov skozi oči v lobanjo.

Nacizem! — To je bič, ki v
zasedeni deželi zaživlja po o-
brazu žene, ki pride vprašat
nacijsko oblast za svojega mo-
ža; po obrazu matere, ki v sol-
zah in skrbih vprašuje po svo-
jem sinu.

Nacizem! — Ta beseda pome-
ni ponižanje človeka; pomeni
podgane in mreš v zaporih;
strele, ki so oddani za begun-
ci; umirajoče ljudi v obcestnih
jarkih; izstreljanje inteligence,
učenjakov, profesorjev, du-
hovnikov.

Nacizem! — To je ončasne-
nje Kristusove sohe v varšav-
ski cerkvi; uničenje spomeni-
ka poljskega borilca za svobo-
do, Kosciuska; razbitje spome-
nika, postavljenega velikemu
človeku Masaryku.

Nacizem! — V tej besedi je
vsebovanih nešteto imen. Ime-
na mest in vasi, v katerih so
se dogajale strahote; imena
zlorabljenih deklet in žena; to
je nepregledna procesja mrt-
vih, žrtev zverinske krvoloč-
nosti. To je vletok nepopis-
nega in nepojmljivega trplje-
nja.

Nacizem! — Naslada kršenja
vseh božjih in človeških po-
stav; to je mrljeve teptajoči
skorenj; to je valpetov bič; to
je jok in stok brezpravnih. To
je pest nacijskega zmagačca.
to je maščevanje blapev, ki
igrajo vlogo gospodarja; to je
pest človeka, ki je nehal biti
človek. To je trepet preproste-
ga rablja pred višjem rabljem;
trepet višjega rablja pred naj-
višjim rabljem.

Zgodovina človeštva je pol-
na ostudnih obtožb. V nacizmu
so v tisočkrat povečani meri
vtelesene vse strahote.

Kaj so bili Nero, Džingiskan,
Atila, Ivan Grozni v primeri
s Hitlerjem?

Poredni otroci v primeru s
podivjano zverjo.

Nacizem! — V tej besedi je
vsebovanih nešteto imen. Ime-
na mest in vasi, v katerih so
se dogajale strahote; imena
zlorabljenih deklet in žena; to
je nepregledna procesja mrt-
vih, žrtev zverinske krvoloč-
nosti. To je vletok nepopis-
nega in nepojmljivega trplje-
nja.

Nacizem! — Naslada kršenja
vseh božjih in človeških po-
stav; to je mrljeve teptajoči
skorenj; to je valpetov bič; to
je jok in stok brezpravnih. To
je pest nacijskega zmagačca.
to je maščevanje blapev, ki
igrajo vlogo gospodarja; to je
pest človeka, ki je nehal biti
človek. To je trepet preproste-
ga rablja pred višjem rabljem;
trepet višjega rablja pred naj-
višjim rabljem.

Zgodovina človeštva je pol-
na ostudnih obtožb. V nacizmu
so v tisočkrat povečani meri
vtelesene vse strahote.

Kaj so bili Nero, Džingiskan,
Atila, Ivan Grozni v primeri
s Hitlerjem?

Poredni otroci v primeru s
podivjano zverjo.

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	—	—	\$ 2.30
200 DIN.	—	—	\$ 4.40
300 DIN.	—	—	\$ 6.50
400 DIN.	—	—	\$ 8.50
500 DIN.	—	—	\$ 10.25
1000 DIN.	—	—	\$ 20.—
2000 DIN.	—	—	\$ 39.—

V DINARJIH

V LIRAH

100 LIR	—	—	\$ 5.90
200 LIR	—	—	\$ 11.50
300 LIR	—	—	\$ 17.—
500 LIR	—	—	\$ 28.—
1000 LIR	—	—	\$ 55.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki ne-
redno vozijo, tudi za izplačila denarnih
posiljatev vzame več časa. Zato pa onim,
ki žele, da je denar naglo izplačan, pri-
poročamo, da ga pošljejo po C A B L E
ORDER, za kar je treba posebej plačati
\$1.—.

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in
Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo
v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge ev-
ropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODDLEK :: :
216 West 18th Street, New York

Dopisov brez podpisa in osebnosti ne priobčujemo. Dopisi za četrtkovno številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se s njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

NOVA CERKEV SV. LOVRENCA V CLEVELANDU, OHIO

Za leta 1887 je bila močna slovenska naselbina v Clevelandu. Naši rojaki so se posebej naseljevali po St. Clair Ave. Kolenija se je prav hitro množila, da so kmalu začeli misliti tudi na svojo cerkev in na svojega slovenskega duhovnika.

Šli so na delo. Popisali so družine, bilo jih je preko 65 družin in precejšnje število santeov. Skofijski urad je dobil slovenskega duhovnika v osebi Rev. Francis L. Keržeta, kateri je bil takrat zaposlen v St. Paulu, Minn., na kolegiju kot profesor.

Župnik župnije sv. Lovrenca, kanonik Rt. Rev. J. J. Oman.

Dne 11. decembra 1901 so se sešli takratnji Slovenci prvič v svrhu ustanovitve svoje lastne župnije. Organizirali so se v ta namen in takoj začeli s svojo lastno službo božjo v priložnosti sosedne Holy Name cerkve.

Kmalu po novem letu se je začelo že s pripravo za zgradbo poslopja, katero bo služilo za cerkev zgoraj, za šolo spodaj. Stavba je bila zidana iz opeke delana kar po največji

šeni načinu mogoče. Veliko veselje je zavladalo med takratnimi ljudmi, ko je 22. marca 1902 prišel med nje slovenski škof iz St. Cloud, Minn., prevzvišeni gospod škof Jakob Trobec, da jim je blagoslovil vogelni kamen za novo cerkev in šolo.

Newburški Slovenci s Father Keržetom, na krmilu so šli krepko naprej od takrat, ko so dobili svojo lastno cerkev. Župnija je hitro rasla in se množila. Takrat je bila pot v Ameriko na široko odprta in Slovenci so trumoma prihajali v to "obljubljeno deželo," da si opomorejo.

Naši ljudje so bili vedno skromni. Zato so tudi pri farnih zadevah večkrat premalo previdni. Father Kerže je kupil poleg zemlje, ki jo je imela cerkev še tri lote, ker je videl, da fara raste in bo treba prav kmalu zidati naprej. S tem se je nekaterim faranom zameril. To ga je bolelo. Prišlo je zraven še rahlo zdravje, zato je pisal v Indianapolis, Ind., Father Josipu Lavriču, kateri se je na večkratno prošnjo končno vdal in prišel k sv. Lovrencu za župnika leta 1909.

Leta 1912 se je Father Lavrič lotil najtežjega dela na fari, začel je zidati zelo potrebno novo župnišče. Pa že leta 1915 je umrl za pljučnico.

Cerkev bi po mnenju arhitekta stala \$150.000. Pa farani se niso ustrašili in so sklenili, da najprej naredijo samo pritličje, potem pa bodo zidali naprej. Pa farani so dobro zaslužili in v šestih letih plačali do \$70.000. Nato je prišla depresija, ki je trajala več let. Delo je zaostalo, lanske leto pa je bilo nabranega toliko denarja, da je bilo mogoče misliti na zidanje cerkve. Podpisan je bil kontrakt in 31. avgusta položen vogelni kamen za novo cerkev sv. Lovrenca.

Delo je lepo napredovalo.

cerkev je bila dozidana in dne 11. avgusta jo je posvetil pomožni škof Most Rev. James McFadden.

Sedanjí župnik pri fari sv. Lovrenca je kanonik Rt. Rev. J. J. Oman.

HIMEN

V soboto, dne 3. avgusta se je v cerkvi sv. Mateja na Catalpa Ave., v Ridgewood, L.I. poročil Mr. Martin Fink z Miss Mary Rupnik. Ženitovanje pa je bilo v Forest City, Pa., ker je od tam nevesta dema

V Lemont, Ill., sta se dne 3. avgusta poročila Mr. Joe Polesnik in Mary Sajpovic.

Obe mladiča paroma želimo obilo sreče.

KRSTITKA

Podpisana se iskreno zahvaljujeva rojaku Mr. Franku Kondrichu v Newark, N. J. in njegovi ženi Margaret, ker sta naju povabila na krstitev svojega sina-prvorojenca.

Zbrala se nas je precej velika družba in smo se izvrstno imeli. Za zabavo so skrbeli Mr. Frank Pirnat, Mrs. Minka Valetich, Mr. in Mrs. Wolf, Mrs. Marija Hribar in še več drugih rojakov in rojakinj.

Srečni oče se je kar solzil samega veselja, mlada mati in njena sestra sta pa nanesli na mizo toliko dobrot, da bi jih bilo za ves teden dovolj.

Staršema se iskreno zahvaljujeva, novorojencu pa želiva, da bi se razvil v pravo dolonjsko korenino kot sta njegov oče in njegov stari oče.

Frank in Ana Verbiech, z Arlington, N. Y.

Ko obnovite naročnino, pošljite še posebej 25 centov za priročni zemljevid, ki je nujno potreben, ako hočete natančno slediti današnjemu razvoju vojne.

SLOVENSKI NARODNI MUZEJ

Odkar se je osnoval slovenski narodni muzej v Clevelandu in odkar smo prejeli del velike zbirke od Mr. Matija Pogorela iz Minneote, se je odkrilo že veliko zanimivosti iz prejetega materiala. Med drugimi se je postčilo sestaviti imenik slovenskih časopisov in revij, ki so kdaj izhajali v Zdr. državah. Vsi ti listi so izhajali iz leta 1891 do današnjega dne. V seznam so vključeni še sedaj obstoječi listi in revije, ki izhajajo v Ameriki. Naslednji seznam se vedno ni popoln in rojaki so naprošni, da nam sporočijo, kateri listi ali revije so kdaj in kje izhajali, da izpolnimo seznam. Ugiba se, da je v Ameriki izhajalo do sedaj blizu 80 slovenskih listov in revij, medtem ko naš seznam danes izkazuje samo 66 imen listov, torej smo še precej daleč od popolnega seznama imen. Izmed navedenih, kot boste sami razvideli, so si nekateri izpremenili od časa do časa ime, drugi so spremenili lastnike in mesta izdajanja. Prihodni in premenbe so torej različne. Šešoma se bo tudi ugotovilo, koliko časa je izhajal posamezen list ali revija, kar je pa precej otežkočeno, ker kadar kdo umrje, sam več ne pove, da ga ni več med živimi, to morajo povedati drugi, preostali. V tem seznamu tudi niso vključene publikacije iz Južne Amerike, kjer je bilo izhajalo do sedaj že tudi do 15 slovenskih časopisov in revij, če ne še več.

Imena ameriško-slovenskih publikacij so sledeče:

"Amerika," v Cleveland, O.; "Amerikanski Slovenec" Chicago, Ill.; Tower, Minn.; Joliet, Ill.; Chicago, Ill.; "Ameriška Domovina", Cleveland, O.; "Ave Maria" revija, New York, N. Y.; Chicago, Ill.; "Angelček" mladinski list KSKJ; "Bodočnost," Milwaukee, Wis.; "Clevelandka Amerika" Cleveland, O.; "Cankarjev Glasnik," revija, Cleveland, O.; "Cleveland Journal", Cleveland, O.; "Coloradsko Solnce" in "Coloradsko novice" Pueblo, Colo.; "Čas", revija Cleveland, O.; "Delavska Slovenija" Milwaukee, Wis.; "Delavec," Detroit, Mich.; "Delavski prijatelj," Pittsburgh, Pa.; "Dom in Svet", Chicago, Ill.; "Enakopravnost," Cleveland, O.

VESTI IZ CLEVELANDA

Dne 2. avgusta je po dolgi bolezni umrla Apolonia Kozina, roj. Boje. Doma je bila iz Dolnje vasi pri Ribnici, odkoder je prišla v Cleveland pred 40 leti. Zapušča 4 vnuke in več drugih sorodnikov. V stari domovini zapušča brata.

Dne 4. avgusta je preminil John Merše, ki je bil poznan tudi pod imenom Vidmar. Rojen je bil v vasi Laze, fara Ribnica, in se je priženil k Vidmarjevi hiši v vas Zapotok, fara Sodražica. Njegova soproga se je poprej psala Marija Tanko. V Ameriko je dospel leta 1901. Največ je delal v tovarnah, 16 let v Lake Erie Iron Co. Zadnjih 10 let ni več delal. Zapušča soprogo Marijo, hčere: Marijo, por. Perušek, in Jennie, por. Hegler ter sina Johna.

Pred dnevi je preminila Mrs. Mary Lanarčič, roj. Vonča, stara 59 let. Doma je bila iz Bevk pri Vrhniki, odkoder je prišla s svojim soprogom v Cleveland pred 35 leti. Zapušča zalujočega soproga Franka, štiri sinove in tri hčere in več vnukov.

Dne 6. avgusta je umrl v

"Edinost", Pittsburgh, Pa.; "Edinost", Chicago, Ill.; "Edinost in Amerikanski Slovenec" Chicago, Ill.; "Glas Naroda", New York, N. Y.; "Glas Svobode", Pueblo, Colo.; Chicago, Ill.; "Glasnik od gorenjega jezera", Calumet, Mich.; "Glasnik", Calumet, Mich.; "Glas SDZ" Cleveland, O.; "Glasilo SNPJ", Chicago, Ill.; "Glasilo KSKJ", Cleveland, O.; "Iskra", Cleveland, O.; "Journal and Observer", Cleveland, O.; "Jugoslovanski Obzor" Milwaukee, Wis.; "Kolo" revija, New York, N. Y.; "Komar" humoristična revija, New York, N. Y.; "Mir", Pueblo, Colo.; "Mladinski list SNPJ", Chicago, Ill.; "Naš Prapor", Cleveland, O.; "Naš Gospodar", revija, Chicago, Ill.; "Nada", revija, Cleveland, O.; "Nova Domovina", Cleveland, O.; "Novi Svet", Chicago, Ill.; "Napredok", glasilo SSPZ, Cleveland, O.; "Naprej", Pittsburgh, Pa.; Cleveland, O.; "Narodni Vestnik", Duath, Minn.; "Nova Doba", tednik, Pittsburgh, Pa.; "Nova Doba", revija Cleveland, O.; "Nova Doba", glasilo J. S. K. J., v Cleveland, Ohio; "Naš Dom", New York, N. Y.; "Naša Bese-da", Cleveland, O.; "Pueblske Novice", Pueblo, Colo.; "Prosveta", Chicago, Ill.; "Proletarec", Chicago, Ill.; "Slovenske Novice", Calumet, Mich.; "Slovenski narod", Pueblo, Colo.; "Slovenski narod", Pittsburgh, Pa.; New York, N. Y.; "Slovenija", Milwaukee, Wis.; "Slovenski Svet" tednik New York, N. Y.; "Slovenska Družina", revija, Cleveland, O.; Calumet, Mich.; "Sloga", New York, N. Y.; Cleveland, O.; "Slovenski Gladiator", Milwaukee, Wis.; "Slovenian Review", Chicago, Ill.; "Svoboda", Chicago, Ill.; "Svobodna misel", Cleveland, O.; "Slovensko-Hrvatske Novice", Calumet, Mich.; "Vestnik", Milwaukee, Wis.; "Vestnik in Naš Dom", Milwaukee, Wis.; "Zora", Chicago, Ill.; "Zarja", glasilo SZZ, Cleveland, O.

Rojaki, kateri imate kakšne stvari, o katerih mislite da spadajo v slovenski narodni muzej, sporočite ali pa kar pošljite v Slov. Nar. Dom, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Erazem Gorshe, taj.

VESTI IZ CLEVELANDA

University bolnišnici dobro poznani rojak Anton Kovarčič v starosti 52 let. Doma je bil iz vasi Brežce na Štajerskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Zapušča zalujočo soprogo Uršulo, roj. Spelič, sinova Antona in Ernesta in hčere Mildred, por. Lapuh, Josephine, por. Cunnam in Paulino. V stari domovini pa mater, dva brata in dve sestrí. Pred bolezni je bil ranji zelo aktiven pri pevskih, dramatičnih in kulturnih klubih. Ter je bil član pevskega zbora Slovan in kluba Ljubljana.

V St. Aleks. bolnišnici je po težki bolezni preminila Mrs. Julija Povše, roj. Peterlin. Rojena je bila pred 66 leti v Robu pri Večikih Laščah kot hčerka poznanege trgovca in gostilničarja pokojnega Antona Peterlina. Od leta 1922 je bila pokojna trikrat v Ameriki, vselej pri hčeri Anici Franks. Pokojna zapušča hčerko Anico in vnuka Iko J. Rogel, v Zagrebu sina Franca Povšeta, železničarskega uslužbenca. V Clevelandu zapušča tudi sestro Rozi in mnogo drugih sorodnikov in zancev.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

ELY, MINNESOTA
KI IMA
22,000 članov in dva miliona
in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezní, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

OBISK PRI SORODNIKU NA FARMI V JEFFERSONU, N. Y.

Pred dnevi sem bil za par dni na obisku pri mojih sorodnikih Mr. in Mrs. Johnu in Frances Kovšcu, RFD 3, Jefferson, N. Y., kjer sem tuid ostavil moje otroke in taščo za par tednov, jaz pa seveda sem se moral povrniti že v štirih dneh, ker me je silila na povratek služba, katera ne pozna nobenih izgovorov. Za časa mojega bivanja na farmi sva z Johnom obujala lepe spomine na naša mlada leta še v starem kraju, seveda ob čaši pristne domače kapljice. Le prehitro je čas minil in morali smo se posloviti, vsaj upam da samo za nekoliko časa, ker kakor hitro mi bo dana možnost, bom pojadral zopet tja na farmo, kjer je tako prijetno v krásni naravi in čistem svežem zraku, da bi človek lahko nahonoma pozabil na naš nenyorski babilon, kjer se posebno zadnjih par tednov kar kuhamo od velike vročine.

(Na tem mestu se Johnu, kakor njegovi postrežljivi ženi prav lepo in iz srca zahvalim za vso iskazano mi prijazenost in tako izvrstno postrežbo. Posebno se Johnu zahvalim za velikodušno prijaznost s tem, da je dovolil, da sem tam zamogel pustiti moje otroke in taščo za par tednov. John, jaz Ti bom za to velikodušnost za vedno hvaležen ter Ti bom vedno radevolje na razpolago za vsako protiuslugo. Naj omenim, da inta John eno najlepših, največjih in najbolj v redu obdelano farmo, kar sem jih jaz dosedaj videl v tej deželi, pa mi lahko verujete dragi čitatelji, da sem jih precej videl. Johnu izrekam na tem mestu v tem oziru vso čast k tako vzornemu gospodarstvu, ter mu želim obilo sreče in napredka v vseh ozirih ter dobro letino in veliko pridelka. Nadalje naj omenim, da je njegova žena Frances, sestrična mojega očeta ter

sestra dobro znanega našega rojaka Franka Obreza.

Za časa mojega obiska sta imela pretečeno nedeljo tuid obisk in sicer sta ju obiskala dobro znana Mr. in Mrs. Anton Habine iz Worcester, N. Y. ter sem ju imel tudi jaz priliko spoznati. Zares prav simpatična sta ter tudi njima želim vso srečo in napredok na njuni farmi. Rad bi bil tudi naše druge farmerje obiskal v Worcesteru, Cooperstownu, Fly Creeku, kjer jih veliko poznam, pa žal radi kratkega časa nisem mogel to storiti. Skušal jih bom obiskati po možnosti prihodnje leto. Tudi bi bil rad obiskal moje še posebne znance, odnosno prijatelje in sicer Mr. in Mrs. John in Mary Lebenienik, katera imata tudi prav lepo urejeno farmo pod naslovom RD 2, New Berlin, N. Y. Prosim, da mi oprostita, se vidimo po možnosti prihodnje.

S prijateljskim pozdravom
Anthony Svet,
165 Montrose Avenue,
Brooklyn, N. Y.

† FRANK TURNŠEK

K večerajšnjemu poročilu o smrti Franka Turnška v No. Bergen, N. J., dodajamo danes še naslednje.

Pogreb bo v soboto 17. avgusta s sv. mašo zadušnico z leviti v cerkvi Holy Family na 35. ulici v Union City, N. J. blizu Sears & Roebek na Hudson Blvd. 10. dopol. Po pogrebni obredih v cerkvi bo njegovo truplo položeno k večnemu počitku na Hoboken pokopališču v No. Bergen, N. J.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUŽBENEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIH ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JA VNOSTI.

KRIVNOSTNI • STUDENEC

Roman: Spisal P. Keller. — Poslovenil I. D.

39

COLNARJEVI

Colnar je dolgo ležal v mestni bolnišnici. Do tega časa so njegovi živeči še vzdržali, sedaj pa so mu odpovedali. Ne-koč je zadržal:

"Zakaj je tako svetlo? Zakaj je okno tako nizko, da lahko pogledaš skozi? Zakaj stoji cvetlice na mizi?" Sprva ni mogel k sebi. Da, večkrat je rekel:

"Domov bi rad!"

Toda s tem ni mislil na Colnarjevo hišo, mislil je na kaznilnico. Tesno mu je bilo v svobodi, želel si je nazaj v svojo celico. Stari učitelj je bil edini ki mu je zdravnik dovolil obisk. Vse drugo je bilo za bolnika še pretežavno.

"Gospod učitelj," je rekel bolnik, "morebiti sem bil pa le jaz, ki je s Katrico storil zločin. Razkašen sem bil nanjo. In zelo pijan sem bil. Morebiti sem pa le bil! Vsa ta leta sem premišljeval o tem!"

"Nisi bil ti!" mu je odločno rekel učitelj. "In skoraj te sodnija oprostili!"

Bolnik se je slabotno nasmehnil. "Oprosti — po devetih letih ječe! To je lepo! Smejati se mora človek!"

Vsi so čakali, kdaj povpraša po svojih ljudeh.

Ni povprašal. Zato je nekega dne rekel stari učitelj:

"Dragi prijatelj, poslušaj me sedaj. Ali si ne moreš misliti, da žive ljudje, ki hrepene po tebi, ki bi te radi obiskali? Ali si moreš misliti, kdo so tisti ljudje?"

Colnar je odbijajoče zamahnil z roko.

"Ne ne, tega si ne morem misliti!"

"Prijatelj, jutri te obišče tvoja žena — Ana!"

Bolnik se je pogelal v postelji.

"Potem uidev, — Potem uidev nazaj v kaznilnico. Po-tem moram domov!"

Zdravnik je pripravljen stal ob strani. S težavo sta po-mirila bolnika, da je spet legel v posteljo. Nenadoma se je glasno zasmel.

"Kako sta slabotna! Ana! Ali ne veda, da je Ana čista ženska, da ne bo hotela imeti nobenega opravka s takim malopridnežem, s kaznjencem, kakršen sem jaz?"

Drugi dan je prišla Ana. Povedala je zdravniku po svoji mirni, pa odločni navadi, da se sedaj ne bo dala več zadržati. In tako je stopila k postelji svojega moža.

Mož jo je srepe pogledal.

"Dober dan," je rekla.

Sedla je na stol pri postelji in prišla njegovo roko. Ču-ila je, kako mu je planila kri v žilah, kako so se mu psi vzdigovali in padale v težkem dihanju. Njegove oči so boječe bežale pred njo, se uprle skozi okno, kakor da bi od tam pričakovale rešitve. Proč si je želel. Na prosto!

Ganjen ga je opazovala. Lepi kodrasti lasje so se umak-nili srsavi, osiveli kaznilniški lobanji, brade ni imel več, sivo strnišče je stalo okrog ust in brade Colnar ni več dovolil, da bi ga brila, hotel je zopet dolge brade in dolgih las. Prej naj bi ga nihče ne smel videti. Sploh pa si ni mogel misliti, da bi se kdaj prenesel pogled drugih ljudi.

Držala je njegovo roko v svoji in jo rahlo stiskala. Ni ji je odgnal; toda počivala je v njeni čisto brez življenja, kakor chomela, ali kakor roka mrtice. Nato je Ana vstala.

"Nočem te mučiti, Stefan. Hotela sem le reči, da nikoli niti ene minute nisem verjela v tvojo krivdo in da te imam še vedno tako rada kakor prej."

I Tedaj je naglo segel po njeni roki.

"Ali je to — ali je to res?"

Upiral je oči v njo.

"Res. Sedaj pojdem. Odslej bom prišla vsak dan zo-pet, dokler ne boš šel z menoj domov."

Sklonila se je nad njim, in ga poljubila. Nato je hitro in tihe odšla.

Drugi dan ji je sam od sebe dal roko. Govoril tudi ta dan skoraj nič ni, toda na njegovem obrazu je počival tisti sij odrešenja, ki ga opazuje pri bolnikih, pri katerih so se po-oglele hude bolečine.

Tretji dan jo je potegnil na svoje prsi.

In četrti dan je hotel iti domov.

Hudo ga je pretreslo še, ko je zagledal svojega sina. To je bilo še v bolnišnici.

"Tako velik in tako lep," je rekel ganjen in plašno gledal sina. Nekaj časa so morali še odložiti. Zdravnik mu je dal še okrepilo. Nato pa se je v velikem avtu peljal domov.

Ko se prispeli v domačo vas, si je Stefan Colnar zakril oči z roko; tudi v hišo so ga morali peljati tako, da je imel zaprte oči. Ni mogel pogledati.

In skoraj so ga spravili v posteljo.

Po vasi se je hitro razširila govorica, da se je Colnar vrnil domov. Toda nihče ga ni videl, tudi posli ne. Ostal je v svoji sobi. Žena mu je stregla, sin in stari učitelj sta ga obis-kovala. O gospodarstvu, o velikem načrtu, po katerem naj bi se izkoristil zdravilni studenec in ki je sedaj že dozorel, vzel Colnarjevi z ram vse breme ter jim obetal veliko, varno bo-dročnost, a Stefanom Colnarjem ni bilo mogoče govoriti. Vsem takim rečem se je bil preveč odušil. Sem in tja je boječe po-kanal skozi okno, pa se hitro umaknil, če je le količička zagle-dal človeka.

Nekoga dne je zagledal na dvorišču starega lovskega psa.

"Pa vendar ne more biti to moj Tref!"

"Sveda je," se je nasmehnila Ana. "Tvoj stari Tref je! Mihošino mu se dajemo Trinajst let ima že sedaj!"

"Trinajst let," je zamrmral Colnar, "kako hitro mine čas."

Pes se je začel praskati po vratih. Priplazil se je bil za gospodinjco.

"Le pridi, Tref! Pogledaj, to je tvoj gospodar. Daj mu šapo!"

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Kaj se dogaja po delavskem svetu

V Brooklynu, N. Y., čakajo delavci v vrsti, da se vpišejo za program narodne obrambe. Program določa 20,000 delavcev, ki so izvežbani v raznih strokah.

NLRB JE FORDA POŠTENO PRIJEL

Vodstvo tovarne v Dallas ni pod nobenim po-gojem dovolilo organiziranja delavcev. — Vse se je vršilo s Fordovo vednostjo.

Delavski urad (National La-bor Relations Board) je razso-dil, da je vodstvo Fordove to-varne v Dallas, Texas, napo-vedalo vojno vsakemu poskusu organiziranja delavstva. Vse to se je vršilo z izrecnim dovolje-njem Fordovega urada v Dear-born, Mich.

Delavski urad je vsled tega zapovedal Fordu:

da ne sme nasilno organizi-rati delavcev v tovarnah Ford Motor Company;

da ne sme siliti delavcev fi-nančno podpirati kakršnokoli proti-unjsko kampanjo;

da mora odpraviti špijonski sistem in da morajo imeti nje-govi delavci pravico javno zbo-rovati,

svojim uslužbencem v Dal-lasu, Texas, mora pismeno za-povedati, da ne smejo nositi v tovarno blackjackov ali ka-kršnegakoli orožja, s katerim bi oplašili delavce pred vstopo-m v United Automobile Workers of America ali v ka-kršnokoli drugo delavsko or-ganizacijo;

Da mora pismeno obvestiti svoje uslužbence, da bo vsakdo odpuščen ali pa strogo kazno-van, če bo skušal ovirati orga-niziranje;

da mora razobesiti za dobo šestdeset dni po vseh svojih tovarnah plakate o tej odloči-tvi.

Delavski urad ima dokaze, da je imela družba organizi-rane posebne oddelke, ki so z nasilnimi sredstvi strahovali delavce.

Od 20 do 30 delavcev je bilo hudo pretepenih, ker je kom-panija samo stila, da imajo z organizacijo opravke.

Kompanijski ustrahovalci so bili veliki in močni moške, opremljeni z blackjacki, biči in gumijastimi cevmi. Štacijoni-rani so bili po raznih delih me-sta. Kompanija jim je dala na razpolago kare ter so imeli ob vsaki uri prost dostop v tovar-no.

Značilno je, da so morali te nasilneže vzdrževati delavci. V več tovarne je bil ob uri lo-nec, poleg lonca so pa stali čla-ni tega ustrahovalnega oddel-ka ter pozivali delavce, naj vr-žejo v lonec "kolikor mogoče dosti denarja."

Na zadnji konvenciji so Uni-ted Automobil Workers skle-nili na vsak način organizirati Fordove delavce.

Razsodba Delavskega urada bo unijskim organizatorjem nadvsem dobrodošla.

Prejšnjo nedeljo se je zbra-lo na Civic stadium v Seattle, Wash., sedem tisoč delavcev Boeing Aircraft Company. — Pred petimi dnevi so odgla-sovali, da bodo v nedeljo opolno-či zaštrajkali, če družba ne bo ugodila njihovim zahtevam.

Sestanek je bila zadnja pri-prava na štrajk.

Takrat je pa dospela brzo-javka Sidneya Hillmana, za-stopnika delavstva v predsed-nikovi obrambni komisiji. Hill-man je z resnimi in prepriče-valnimi besedami posvaril de-lavce pred usodnimi posledici-mi njihovega nameravanega koraka. Prosil jih je, naj ne zastavkajo, ampak naj se po-tom vladnih posredovalcev po-gajajo s kompanijo.

Harvey Brown, predsednik International Association of Machinists, ki ji je priključena unija zrakoplovnih mehanikov pri Boeingu, se je strinjal s Hillmanovim pozivom.

Delavci so se končno udali.

Produkcija se večja, število štrajkov se manjša

Iz poročila Delavskega ura-da je razvidno, da se je ame-riška industrijska produkcija znatno povečala, število štraj-kov se je pa presenetljivo zmanjšalo.

Od 1. julija 1936 do 1. julija 1937 je bilo v deželi 3840 štrajkov.

Od 1. julija 1939 do 1. julija 1940 je bilo pa le 2147 štraj-kov.

To je 44 odstotno zmanjša-nje, dočim je število stavkajo-čih delavcev padlo za celih 66 odstotkov.

Strokovnjak

Elmer F. Andrews, bivši wage-hour administrator, je odprl v New Yorku odvetniški urad za industrijske odnoša-je.

Naglo končana stavka

V tovarni Aluminum Com-pany v Arnold, Pa., je izbruh-nila stavka, ki je pa trajala le osem ur.

Ko je kompanija nekega od-puščenega delavca sprejela na-zaj, so se delavci vrnili na de-lo.

Bpeingovi delavci se bodo pogajali

Angleški delavski minister Ernest Bevin, ki se je trideset let vdeleževal angleškem de-lavskem gibanju, je predstavil udeležencem nekega banketa "največjo angleško delodajal-ko". Rekel je namreč: — Naj-večja angleška delodajalka je angleška država.

Vladi se je zdelo potreb-no, — je nadaljeval, — odsta-viti vodstva mnogih industri-jalnih podjetij, da pospeši pro-dukcijsko, ki je potrebna za voj-no. Angleška industrija se tu-di po sklenitvi miru ne bo vr-nila v star tir in k zastarelim metodam.

Nezaposlenost je v Angli-ji skoro popolnoma odpravljje-na. Težave povzroča le vežba-nje napolizvežbanih ljudi za dela, ki zahtevajo veliko spretnost in izurjenost. Tudi v Zdr-žavah se bo kmalu začel vr-šiti isti proces kot se vrši zdaj v Angliji. Vlada bo polagoma prevzela kontrolo nad raznimi industrijami. Železnice že sko-ro popolnoma kontrolira.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev

SLOVENSKE

KNJIGE

CIGANKA

Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati, pa je pobegnila.

cena 75c

DAMA S KAMELJAMI

Spisal ALEKSANDER DUMAS

Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življe-nja. In v tem slavnem roma-nu se res igra velik kos zo-lo zanimivega življenja.

cena \$1.75

GROFOV JAGER

Spisal Albin Hrovatin.

Povest iz domačih hribov. ali povest o grofovem ja-gru Janezu Kresniku.

cena 75c

HUBERT

Spisal Paul Keller.

Roman iz lovskega življenja.

cena \$1.—

JARI JUNAKI

Spisal RADO MURNIK

Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsake-mu v veliko razvedrilo in zabavo.

cena \$1.—

JERNAČ ZMAGOVAC

Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ

Kakor vsi njegovi romani, je tu-di ta zelo zanimiv.

cena \$1.—

JUTRANJA ZVEZDA

Iz angleščine prevedel P. M. ČERNIGOJ

Roman se vrši v Egiptu in pisa-telj prav zanimivo predstavlja zmagoslavje prave ljubezni nad velikimi ovrkami in nevarnostmi.

cena \$1.—

KRAJ UMIRA

Spisal JOŽKO JURAC

Mlad koroski Slovenec zelo jas-no in zanimivo popisuje življe-nje kmetov in rudarjev.

cena \$1.—

KAKOR HRASTI V VIHARJU

Spisal Strachwitz.

Zelo zanimiva povest iz do-mnegega življenja.

cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE

Spisal IVAN CANKAR

Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.

cena 75c.

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ

Pisatelj popisuje slavno zmag-o poljskega kralja Jana Sobleske-ga nad Turki pri Hotinu in s tem osvoboditve Poljske. S to zmag-o je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slo-venski kraji.

cena \$1.—

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PREGELJ

Poznani slovenski pisatelj popi-suje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne noči.

cena \$1.—

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE

Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer.

Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gronitovskem.

cena 75c

ROŠLIN in VERJANKO

Spisal JANKO KERSNIK

Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripo-vedalni pisatelj, v tem roma-nu popisuje življenje in do-godke na gradu Dvor v dol-i Krke na Dojenskem. Ro-man je zelo zanimiv od za-četka do konca.

cena \$1.—

SAMOSTANSKI LOVEC

Spisal L. Ganghofer.

Ganghoferja pristačno med najboljše sodobne pi-satelje. — Samostanski lovec je naj-bolj mojstersko njegovo delo.

cena \$1.50

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR

Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slo-venščine v tem svojem roma-nu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.

cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Spisal MIRKO JAVORNIK

Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: srečal se je z lju-dmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri neka-terih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih.

cena \$1.—

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ

Najboljši in še živeči sloven-ski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani.

cena \$1.—

V LIBIJSKI PUŠČAVI

Spisal A. Conan Doyle.

Zelo zanimiv roman, čegar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi bajnega Nila.

cena 50c

ZADNI VAL

Spisal IVO ŠORLI

Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o svo-jih doživljajih v Rogški Sla-tini.

cena \$1.—

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK

Poznani humorist v tej knji-gi kaže razne značaje ter knji-go sam označuje kot "Povesti in orisi."

cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller.

V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogod-ke na kmetih in posebno v gozdovih.

cena \$1.25

ŽITO POGANJA

Spisal Rene Bazin.

Francoski roman zelo na-pete vsebine.

cena 75c

ZADNI MOHIKANEČ

Spisal J. F. Cooper.

Dejanje se vrši v letu 1757, ko so se Indijanci kralje-ovali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanji državi New York in Ver-mont.

cena \$1.—

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Poštino plačamo mi.

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.